

בתי המשפט

5168/04 א		בית משפט השלום פתח-תקוה	
18/09/2006		כב' השופט אהרן מקובר	בפני

בעניין: שניאורסון ארז, עו"ד
 ע"י ב"כ עוה"ד רון גיל

התובע

נגד

1. קוניק אריאל
 2. אלפא אפיקים יעוץ והדרכה בע"מ
 ע"י ב"כ עוה"ד שינדלר אחיקם

הנתבעים

פסק דין**מבוא**

1. זוהי תביעה להצהיר על קיום שותפות.
2. התובע, עורך דין במקצועו, מבקש מבית המשפט להצהיר כי הוא מחזיק ב-25% מן הזכויות בעסק משותף בתחום של קירות טיפוס וספורט אתגרי (להלן: "העסק"), לרבות הזכות לקבל 25% מרווחי העסק.
- מאחר והתביעה היא גם למתן חשבונות, פוצל הדיון לשני שלבים, כשבשלב הראשון הדיון התקיים בשאלה אם התקיימו בין התובע והנתבע יחסי שותפות.

עיקר טענות הצדדים

3. התובע טוען כי בחודש ינואר 2002 הוסכם בינו ובין הנתבע 1 (להלן: "הנתבע") ושני אנשים נוספים, אריק לרנר ויניב שזיפי, שהם יהיו שותפים בעסק בתחום הטיפוס והספורט האתגרי, בשעורי השתתפות כדלהלן: הנתבע - 52.5%, התובע - 17.5%, אריק לרנר - 15%, יניב שזיפי - 15%.

- התובע טוען כי הוסכם שהנתבע יעמיד לרשות העסק המשותף את המימון שידרש לו כנגד קבלת רוב הזכויות בעסק, וכל שאר שלושת השותפים פטורים מהחובה להעמיד מימון לטובת העסק.
- לטענת התובע, הוסכם שהעסק יתנהל באמצעות החברה הנתבעת 2, שהיא חברה בבעלותו של הנתבע, שהעמיד אותה לטובת העניין.
4. התובע טוען כי במהלך השנים פרשו לרנר ושזיפי מהשותפות, והנתבע מחזיק כיום ב-75% מהזכויות בעסק והתובע מחזיק ב-25% מהזכויות בעסק.
5. התובע טוען כי הוא היה מעורב עמוק בעסק המשותף והשקיע בו עבודה בהיקף רב, לרבות תפעולו, פיתוחו והרחבתו, כולל קבלת החלטות, מתן הנחיות, התקשרות בהסכמים, פיקוח על הנעשה בעסק ועוד, כשמדובר באלפי שעות עבודה, הן שעות משרד והן באתרים השונים של העסק.
6. הנתבע כופר בטענת התובע. הנתבע טוען כי התובע מעולם לא היה שותף עמו בעסק. לטענת הנתבע, שררו יחסי חברות בלבד בין התובע לבינו.
7. הנתבע טוען כי לא נעשה ואין כל הסכם שותפות בינו ובין התובע, ולא הוקצו לתובע כל מניות או זכויות שהן בחברה-הנתבעת 2 או בעסק. לטענת הנתבע, העובדה שהתובע הוא עו"ד אשר מתעסק בפועל במקצוע זה, ואין בידו הסכם שותפות או כל מסמך אחר שהוא בדבר זכות השותפות שהוא טוען לה, מלמדת על כך שלא היה כל הסכם כזה.
8. הנתבע טוען כי התובע עשה את כל פעולותיו כמתנדב, מרצונו להצטרף לענף הטיפוס בארץ ולקדמו, ללא תמורה, תחת כנפי ההשקעות של הנתבע. לטענת הנתבע, הרצון לקדם את ענף הטיפוס גרם לאנשים רבים, כמו גם לתובע, לעזור, לסייע ולהתנדב למען מטרה זו.
9. הנתבע טוען כי שאיפתו של התובע היתה לקבל כבוד והכרה בתחום ענף הטיפוס בארץ, ואכן התובע מונה ע"י הנתבע להיות יו"ר עמותת האיגוד הישראלי לטיפוס ספורטיבי בעמותה שהנתבע מימן מכיסו בשנתיים הראשונות להקמתה.
10. הנתבע טוען כי לתובע היו טובות הנאה שונות בזכות קשריו עם הנתבע והחברות שבעלות הנתבע.

דיון

11. לאחר ששמעתי את עדויותיהם של התובע ושל הנתבע ושל העדים שהביא כל צד מטעמו, ובדקתי את הראיות שהוגשו, אני מקבל את גירסת הנתבע לפיה לא היה הסכם שותפות בין התובע והנתבע וכי לתובע אין כל אחוזים המקנים זכויות בעסק עם הנתבע בתחום קירות טיפוס וספורט אתגרי, ואין כל עסק משותף בין הצדדים.
12. אין בידי התובע אף ראייה בכתב או בעל פה לכך שהוא היה שותף עם הנתבע בעסק משותף בתחום קירות טיפוס וספורט אתגרי. התובע הודה בעדותו: **"אין לי מסמך בכתב לגבי חלוקת האחוזים בינינו"** (עמ' 10, שו' 18). התובע נשאל אם יש מסמך שבו הוא כותב לנתבע שצריך לסגור את האחוזים שמגיעים לו, וענה: **"אין כזה מסמך"** (עמ' 9, שו' 22). התובע טען: **"יש הסכם שותפות אבל הוא לא הועלה בכתב"** (עמ' 16, שו' 17).
13. התובע אישר כי מי שהוציא את הכספים ומי שמימן את העסק היה רק הנתבע. לא התובע. לדבריו: **"ההסכם היה שאני לא מוציא כסף מעצמי. לא משקיע כסף. לא מסכן כסף"**. התובע אישר כי לא היתה לו זכות חתימה בחברה הנתבעת 2 (עמ' 12, שו' 15-14), למרות שהעסק המשותף הופעל לדבריו באמצעות הנתבעת 2, כשלטענתו, הוא לא תובע מניות בחברה הנתבעת 2 אלא את חלקו ברווחי העסק (עמ' 15, שו' 30-27). התובע אישר כי הוא מעולם לא קיבל לידיו את הדו"חות הכספיים של הנתבעת 2 ולא קיבל העתקים מדו"חות של חברה זו (עמ' 16, סע' 8-11), למרות שהעסק פועל באמצעות הנתבעת 2 (עמ' 18, שו' 31).
14. כל העדים שהביא התובע – כמו גם כל העדים שהביא הנתבע – אינם יודעים באמת על מהות היחסים האמיתית שבין התובע והנתבע ולא היה ביכולתם להעיד עדות ישירה בקשר לכך. כך הוא המצב לגבי כל עדי התובע, ללא יוצא מן הכלל – עזרא דרור, אלון שמש, יורם אילת, דב שמש, מנחם מיארה (לגבי אריק לרנר תהיה התייחסות בנפרד). כך הוא גם המצב לגבי כל עדי הנתבע – יובל המבורג, אבי האובן, הרב שמואל צברי, רוני לוי, וצביה שוהם. איני מוצא טעם להתייחס לכל עד ועד בנפרד. ב"כ התובע עשה זאת היטב בסעיף 11 בסיכומיו, וב"כ הנתבע עשה זאת היטב בסעיף 14 לסיכומיו. כל אשר העידו העדים השונים הוא רק על מה שנראה להם, לפי דעתם, מהתנהגותם החיצונית של הצדדים ולפי איך שהם פירשו לעצמם התנהגות זו. הפרשנות שנתנו העדים להתנהגות הצדדים, לפי הבנתם האישית, אינה יכולה להוות כמובן ראיה, לא לצד זה ולא לצד זה. מרבית העדים הודו במפורש שהם אינם יודעים אם התובע והנתבע היו שותפים בעסק, אם לאו.

נראה כי זו גם הסיבה שכל צד ניסה להביא מספר עדים רב לחיזוק גרסתו, אף שלא היתה בהם תועלת אמיתית, לא לתביעה ולא להגנה, שכן כל צד ידע היטב שאין כל ראיות בכתב או בעל פה לקיומו של הסכם שותפות בין הצדדים. בוודאי שלא הובאה כל ראיה לטענתו של התובע שהתובע והנתבע הסכימו ביניהם על שותפות לפיה יהיו לתובע 17.5%, ובהמשך 25%, מן הזכויות בעסק משותף בתחום קירות הטיפוס, או בדבר הזכות של התובע לקבל 25% מרווחי עסק זה.

15. כל אשר נשאר, לאחר שמיעת העדים השונים, ולאחר שהתברר כי איש מהם אינו יכול להעיד אם התובע היה אכן שותף באמת עם הנתבע בעסק, ולא מהתרשמות בלבד, היא רק עדותם של התובע ושל הנתבע, בבחינת "מילה מול מילה". בסיומו של הליך, התובע לא שכנע את בית המשפט בטענותיו ולא הרים את הנטל המוטל עליו להוכיח את טענותיו.

16. במקרה שבפנינו, התובע הינו אף עורך דין במקצועו. התובע אמר כי הוא עורך דין מזה שבע שנים. התקופה הרלוונטית לענייננו הינה מתחילת שנת 2002, שאז לטענת התובע נקשר הסכם השותפות, ועד שנת 2004 שאז נוצר הקרע בין הצדדים והתובע הגיש תביעתו זו ותביעות נוספות נגד הנתבע. במהלך השנים הרלוונטיות עבד התובע כעורך דין במשרד עו"ד שנהב, מתחילת שנת 2001, ואף הפך לשותף במשרד עו"ד שנהב מ-1.1.03, וניהל שם את המחלקה של ליטיגציה מסחרית (עמ' 8, שו' 14-8, 31-25). התובע התעסק במשך כל התקופה הרלוונטית, וגם כיום, במקצועו. במסגרת פעילותו, עסק התובע, בין השאר, בכל העניינים החוזיים וההסכמיים של העסק (תצהיר ת/1, סעי' 20.1, 20.8, 20.9, 20.13, 20.14).

אין, על כן, כל סבירות והגיון בטענתו של התובע שהוא עצמו לא עשה הסכם שותפות בכתב עם הנתבע, וכי היה הסכם כזה בעל פה מבלי שהועלה אף פעם על הכתב, לא בתחילת היחסים בין הצדדים ולא בהמשכם. אינני מאמין לתובע בעניין זה ואינני מקבל טענתו זו.

17. העד שהיה הקרוב ביותר להעיד אם התובע והנתבע היו שותפים, היה מר אריק לרנר, שהתובע טען כי הוא היה אחד מהשותפים בעסק. מר לרנר אמר בעדותו שמבחינתו הוא היה אחד מארבעה שותפים ושכולם היו בעניין (עמ' 29, שו' 2, שו' 21), אולם הוא אמר: "לגבי ארז ואריאל אני לא יודע את החלוקה ביניהם" (עמ' 29, שו' 1), ובהמשך: "אני לא זוכר מי אמר למי ולמה" (עמ' 34, שו' 10). נמצא, כי גם מר לרנר לא יכול להעיד באופן ישיר כי התובע הוא בעל זכויות של שותף בעסק.

18. העד לרנר דווקא סתר בעדותו את דברי התובע אשר טען כי כאשר לרנר עזב הוא הודיע לו שמגיע לו סכום כסף ושיבוא לקחת את הכסף (עמ' 14, שו' 10-12). מר לרנר העיד מנגד שהתובע לא הציע לו כסף (עמ' 32, שו' 12; עמ' 33, שו' 3-4).

התובע גם טען שלרנר ידע שיש לו 17.5% בשותפות (עמ' 17, שוי' 27-28), אולם לרנר עצמו העיד שהוא אינו יודע על האחוזים של התובע (עמ' 29, שוי' 1), וכן העיד כי התובע לא דיבר איתו על האחוזים שלו (עמ' 34, שוי' 9).

19. יתר על כן; התובע שמע ממר אריק לרנר, שהעיד בבית המשפט, כי אותו מר לרנר, אשר לגביו כן הוסכם כנראה שיהיה שותף עם התובע, יצא מהשותפות עם התובע כשהוא מוותר על האחוזים שמגיעים לו, ככל שהגיעו לו. לדבריו: **"כשעבר הזמן הבנתי שאולי אני שותף ואולי יש אחוזים שדובר עליהם אך לא אראה אותם ואין לי את הכלים לתבוע אותם. מעולם לא חתמנו על חוזה וחבל על הזמן שלי שאעביר עוד שנה פה ועוד שנה פה שאולי... אין חוזה. אני לא ראיתי את עצמי שם"** (פרוט' עמ' 29, שוי' 25-21; עמ' 30, שוי' 5-6).

מר לרנר העיד שהוא סיפר לתובע על עזיבתו: **"אני בטוח שישבנו ופרסתי את הדברים"** (עמ' 34, שוי' 26). אף על פי כן, גם כשהתובע שמע ממר לרנר שהוא עוזב את העסק כפי שהוא עוזב, התובע אינו דורש מהנתבע לעגן את זכויותיו שלו בהסכם בכתב והוא ממשיך לעבוד בעסק ללא הסכם. גם אם התובע לא היה עורך דין, קשה להבין התנהגות כזו. על אחת כמה וכמה כאשר התובע הינו עורך דין המתעסק בעריכת חוזים והוא בוודאי יודע את המשמעות שיש לעריכת הסכם בכתב כנגד מצב שבו אין הסכם כזה. מה עוד שהתובע טוען כי הוא השקיע עבודה "בהיקף עצום" ועבד "אלפי שעות עבודה" (תצהיר ת/1, סעיף 4), וכל זאת בלא הסכם כתוב וללא כל מסמך אחר שיבטיח את הזכויות שהוא טוען להן. אין בכך כל סבירות.

גם בהמשך, אחרי שלרנר כבר עזב את העסק, ללא כל זכויות וללא כל הכנסה, עדיין לא מזדעק התובע לעגן את זכויותיו שלו, וממשיך לעבוד ללא כל מסמך בכתב שישמור על זכויותיו. התנהגות כזו מצד התובע, שהוא כאמור עורך דין, מחזקת את גירסתו של הנתבע אשר טוען שלא היה כל הסכם בינו לבין התובע ומעולם הוא לא הבטיח לתובע כל זכויות או רווחים בעסק. אם לא היה הדבר כן, אין ספק שהתובע היה דורש מהנתבע שיחסי השותפות ביניהם יועלו על הכתב, דבר שלא נעשה על-ידי התובע במשך כל השנים בהן פעל בעסק.

20. בנוסף; התובע טען כי ביוני 2002 הוא ראה איזה נייר שעורר את חשדו שהנתבעת 2 מעמיסה הוצאות שאינן קשורות לעסק המשותף. לדבריו: **"החשד היה והדחקתי ואחר-כך הוא שב ועלה. זה מכתב ממנהלת חשבונות ממשרד של הנתבע... מנהלת החשבונות העבירה לי את המסמך שאכן אלו המשכורות שהיו משולמות ואני באיזה שלב שמתני לב לשם שלא היה עובד בעסק המשותף... זה היה ביוני 2002, זה היה חצי שנה לאחר תחילת הפעילות"** (עמ' 11, שוי' 31-24; עמ' 12, שוי' 1).

ושוב, למרות שהתובע טוען שהתעורר בו חשד, הוא אינו מבקש מהנתבע לערוך הסכם שותפות בכתב. ודוק; התובע לא טוען שהוא ביקש מהנתבע לעשות הסכם בכתב והנתבע סירב לעשות הסכם כזה. התובע לא ביקש אף פעם מהנתבע לעשות עמו הסכם בכתב. אם אכן היה הסכם שותפות בין הצדדים כפי שטוען התובע, אינני רואה כל סיבה מדוע לא פנה התובע אף פעם אל הנתבע בבקשה או אף בדרישה לעריכת הסכם בכתב. העדר פנייה כזו יכול להיות מוסבר רק אם לא היה הסכם שותפות בין הצדדים, ועל כן גם לא היתה פנייה מצד התובע לנתבע לעריכת הסכם בכתב. התובע ידע שאין הסכם בינו ובין הנתבע ופנייתו תושב ריקם ואולי אף תביא לקצם את כל מערכת היחסים בינו לבין התובע ואת עיסוקו ופעילותו בתחום קירות הטיפוס והספורט האתגרי.

21. העובדה שהתובע נרשם כמבוטח בפוליסת הביטוח של הנתבעת 1, יחד עם הנתבע 1, הנתבעת 2, ועובדי הנתבעת 2, אינה מלמדת כל עיקר שהתובע היה שותף בעסק. התובע פעל רבות בעסק ואם רצו לבטח גם אותו, אין בכך כל ראייה לעניין שותפות.

22. גם העובדה שהתובע חתם על מסמכים שונים שבהם נתן הוראות והנחיות שונות בקשר עם פעילות העסק, לרבות מול גופים חיצוניים ולרבות בענייני תשלומים לעובדים, כפי המפורט במסמכים שצירף התובע לתצהירו, אינה מצביעה על כך שהתובע היה שותף בעסק. הדבר רק מעיד על כך שהתובע פעל רבות בניהול העסק, בין כעורך דין ובין כמעורב עמוקות בהפעלתו של העסק.

23. התובע טוען כי בחודש יוני 2004 הוא הקליט את הנתבע ואחרים על מנת שיהיו בידו ראיות לכך שהוא שותף בעסק (תצהיר ת/1, סעי' 42). למרות שהתובע ידע לשם מה הוא מקליט את הנתבע, ובוודאי רצה להוציא ממנו אישור בעל פה להיותו שותף או בעל זכויות בעסק, הודה התובע כי לא נאמר בהקלטות דבר לגבי היותו בעל זכויות בעסק, וכי הוא והנתבע לא דיברו ביניהם כלל על האחוזים שהתובע טוען שיש לו בשותפות: "ש. על אף שאתה יזמת את השיחה ולא אריאל או שאריאל יזם, לא נאמרה על ידי אריאל ולו מילה אחת לגבי האחוזים שלך וגם אתה לא אמרת לו מילה לגבי האחוזים שלך לפחות עד סוף יולי 2004? ת. נכון" (עמ' 18, שו' 5-7). (תמלול השיחה – נספח י"ג בכרך הנספחים לתצהיר התובע).

העובדה שהנתבע אינו מאשר בהקלטה שלתובע שיש זכויות כלשהן בעסק, והתובע עצמו לא ניסה (לא העז?) לשאול את הנתבע בעניין זה, למרות שזו היתה מטרת ההקלטה, תומכת אף היא בגירסת הנתבע.

התובע הביא גם תמלול של שתי שיחות בינו לבין יובל המבורג (נספחים י"ב וי"ד בכרך הנספחים לתצהיר התובע), אולם גם כאן אין כל תמיכה לטענות התובע. כל אשר ישנו הוא שיחה עם מר המבורג מיום 24.6.04 (שם, נספח י"ב), שהתובע פונה אל המבורג תוך כדי

שיחה עמו ושואל אותו: "תגידי לי, מה שלום השותף שלי, מה עובר עליו?" ומר המבורג עונה: "הכל בסדר נראה לי" (שם, עמ' 6, שו' 21-22). זוהי פנייה בלבד מצד התובע, אשר ניסח את שאלתו זו בדרך שניסח, ותשובתו של המבורג הינה תשובה סתמית בלבד.

יצויין, כי מר המבורג הובא כעד על-ידי הנתבע והעיד כי הוא שימש כמנהל התפעול של כל פעולות הנתבעת, וכי היחיד שקבע דברים בחברה זו חוץ ממנו היה הנתבע, והתובע לא נחשב אף פעם כשותף בנתבעת או כשותף ברווחים (תצהיר נ/4, סעיפים 4, 5, 6, 9). בעדותו בבית המשפט אמר מר המבורג שהוא מעולם לא חשב שהתובע הוא שותף של הנתבע (פרוט' מיום 7.3.06, עמ' 53, שו' 15-16), שהתובע היה קורא את החוזים כעורך דין (עמ' 53, שו' 24), וכן שהצוות הניהולי היה עורך פגישות במשרד הנתבע בכל יום רביעי והתובע אף פעם לא היה נוכח בפגישות אלו (עמ' 57, שו' 8-10). מר המבורג אמר, כמו כן, כי מעולם לא ניהל שיחה עם התובע או עם הנתבע על עניין היות התובע שותף או לא שותף עם הנתבע (עמ' 53, שו' 18-21).

24. אני מקבל כי התובע אכן עבד כטענתו שעות רבות והשקיע מזמנו וממרצו עבור העסק. מה היו הסיבות שהניעו את התובע לעבוד כל-כך הרבה עבור העסק, רק התובע יודע. אפשר שפעילות התובע התחילה במסגרת חברות טובה שלו עם הנתבע והמשיכה ביתר שאת לנוכח היות התובע מכור לנושא הספורט האתגרי וקירות הטיפוס ואהב את עבודתו; אפשר שהתובע חשק בכבוד שניתן לו בהיותו יושב ראש עמותת האיגוד הישראלי לטיפוס ספורטיבי (עמ' 13, שו' 13); אפשר שהתובע רצה את ההכרה וההערכה שקיבל אצל כל העוסקים בתחום ספורט זה בתור אחד האנשים המרכזיים בו; אפשר שהתובע רצה בטובות ההנאה שהיו לו בעקבות מעמדו הבכיר בתחום הספורט האתגרי, כמו ניהול משאים ומתנים, קבלת החלטות, נסיעות לחו"ל (התובע אישר שנסע שש פעמים לחו"ל מבלי ששילם על כך מכיסו – עמ' 12, שו' 27-28, וכן שהוא ומשפחתו היו מנויים ללא תשלום בקיר "אלפא אפיקים" – עמ' 12, שו' 17-26) וכו'; אפשר שהתובע היה מעוניין בתשלום שכר טירחה ריטיינר שקיבל מחברות נוספות שהיו בשליטתו של הנתבע (עמ' 9, שו' 10); אפשר שהתובע קיווה לקבל גם שכר ראוי נכבד בגין עבודתו ופעולותיו הרבות; אפשר גם, ואני אומר זאת בזהירות ובגדר של אפשרות בלבד, שהתובע רצה מלכתחילה לדרוש עם הזמן זכויות כשותף בעסק, אין לדעת.

כך או כך, התובע השקיע שעות עבודה רבות, הן במשרד והן מחוץ למשרד. התובע עשה זאת כשהוא יודע שאין לו כל הבטחה או הסכמה שהוא יקבל אחוזים בשותפות בעסק או חלק מרווחי העסק.

25. הנתבע טען בתצהיר עדותו הראשית כי הוא השקיע בנתבעת 2 מאות אלפי דולרים, והשקעתו עדין לא החלה להחזיר את עצמה מבחינה כספית (תצהיר נ/5, סע' 49). טענתו זו של הנתבע לא נסתרה. להפך, התובע אישר כי מי שהשקיע את הכספים בעסק היה רק הנתבע, והוא עצמו לא סיכן מכספו מאומה אלא רק נתן מבחינתו את העבודה. איש לא

עשה את החשבון אם עבודת התובע שוות ערך לכספים שהשקיע הנתבע בעסק, ולו כדי החלק שהתובע טוען לו בשותפות. מה שברור הוא שהתובע אכן לא סיכן מעצמו ומכספו דבר, בעוד הנתבע שילם ומימן מכספו שלו בלבד את כל הנושאים והתשלומים הכספיים שהיה צריך לשלם. אפילו ערבות אישית סרב התובע לחתום, באומרו: "זה נכון שהם רצו ערבות שלי ואני לא הסכמתי ובסופו של דבר אריאל חתם ערבות אישית כי אני לא מסכן כסף" (עמ' 16, שו' 21-22).

גם מצב דברים זה יש בו כדי לתמוך בגרסתו של הנתבע בדבר העדר כל שותפות עם התובע.

סיכום

26. התובע לא הוכיח את תביעתו. לא השתכנעתי, גם לא ברמה הנדרשת במשפט אזרחי, כי התובע היה שותף עם הנתבע בעסק של קירות טיפוס בתחום הספורט האתגרי. מכל אשר הובא בפניי, אני סבור כי התובע לא היה שותף בעסק עם הנתבע, לא היו לו כל אחוזים בעסק, ולא מגיעים לתובע רווחים מהעסק.
27. לאור האמור, התביעה נדחית.
28. התובע ישלם לנתבע הוצאות משפט, וכן בנוסף שכ"ט עו"ד בסך 20,000 ₪, בתוספת מע"מ, ובצרוף ריבית והפרשי הצמדה למדד מהיום ועד התשלום בפועל.

המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לב"כ שני הצדדים בדואר רשום.

ניתנה היום, כ"ה באלול, תשס"ו (18 בספטמבר 2006), בהעדר.

אהרן מקובר 54678313-5168/04

א. מקובר, שופט

קלדנית - סיגל ע.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה